

JAMES

James-hu God-are aribövi jejämijade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujoho naro jemesi örire jejämije.

Biririvoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo. ³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'oho ëhuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje. ⁴ Röhu u'urume vaejë'i biririvoromo va'onövore ëhuro ruahö'ö'irarije. Ëhi ë'ë'oho ëhuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. ⁵ Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'oho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'oho God-ro iae ejahol'ë'e hu bogo nijio'rae'l'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. ⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'l'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ëhi ruëre numëre jiobe va'ë'e. ⁷⁻⁸ Ëhi javë'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ëhi jië'e uehoro baejë'oho nadi uvone: Badaro

bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojam'ië'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ëhi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'oho nimoronimorohë'i juvone. ¹⁰ O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ëhesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ëhi sisérë'amo'ë'e. ¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudocho sahohajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojovo röhu majahä'o sisérë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'øjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Ëröhoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojëmi'ejöjo. ¹³ Röhu sisëhu ro dëre bijëho gëvë'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ögego bijahuajëjo. Nadi ëhioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'ögego nosi dëroho bijahuajëje. ¹⁴ Bogo ëhioho jie. A'i ae gemu gemu dëre

bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ëhuro sisëhuro ro bijahuajeje. ¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvu evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvu ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ëhuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'øjego dëre bijahuaje höjo. Hu bogo ëhioho ë'ajeje. ¹⁷ A'i suvuoro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majaе nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuo-hemu ajivavuobe va'ajeje. ¹⁸ Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'øjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuoröhego. Hesi aboji harihu'e javuego ëhuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere. ²⁰ Aehu vörö'iraejë'oho bogo ëhuro God-hu nimaje mu maho ri'ö'ë'e. ²¹ Ëhuni va'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo're ere bamëhaje jöho ma'u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'oho jöho

darugo'ëro jië'ëro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

²² Nadi sareramirovoromo God-are jöho maha'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho ëhi vaere. ²³ God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hejë'oho aririre garomo ²⁴ vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ëhi jëvo'ë'e. ²⁵ A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ëhi God-are jögoru ga avohoromo uvë'oho: Ma-maëro jië'ëro ejaruhuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue höromu biririvoromo ma'enoromo bogo maha'ëremuoho heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaejë'oho ëho iae mae jio'ë'e. Ëhuro rabe rabe ë'ë'oho God-ro ë aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

²⁶ Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hö uvo'i röhu bitaroho bogo taemë'e atarueje. Ëhi ë'aruoho jabumë ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje. ²⁷ A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviëhi jië'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'ohu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejarooho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ejo.

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovaruje jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroхо rajéhi'i ioro'ioroхо bijönimore.

² Ëhesi bëhoho jemëhu God rajahi'i ro gagovaruje osare ae niö'iro rovö. Göhuro inömo'e aëro jië'ëro maho io'amoromo rue'i göhuro inömo rumo'e aëro jië'ëro sino sine io'amoromo rove. ³ Ëhi'oromo rovamu gavë'oho niögu mae io'amë'e aho jemëro garomo rajahromo ua'a'aruje: Isi ro röho maro hijëjo. A'i niögu sisë'e aho garomo bijönimoromo ua'a'aruje: Janioho röhe bogojië'e jiaje ëhi ma-namijëjo. O ua'a'aruje: Janioho arëte bogojië'e jiaje ave sa'aro nasi höru bëhohuro ro hijëjo. ⁴ Ëhi uëvë'oho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e jië'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jië'oho viëhi nugarujeje. Ëhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵ Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo rumo'e ariböviëro jëvë'ëro sisë'i raromarueje. Sa'are sisë'i raromaruoho ë aribövioho jabumë God-ro baejëvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhego. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Ëhesi bëhoho mami'e God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovevë'oho naro ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Ëhuni iae ë

inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e. ⁶ God-ro inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmijajeje röhu jemëro jabiesi ihoho ijumëharujeje. Ëhi ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro guduamëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷ Jemë Keriso-are iho baejarijeje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ëhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhil'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhil'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ero i'ue bae hesi jëve. ¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ëhuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro uövuadeje: Nadi goho'amonëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövuadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Ëhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹² Ëhuni uvonövore: God-are jögoru ejahë'oho ëhuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromarue höjo. Ëjögoroho God-ro ijönö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo

ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo ëhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ëho uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³ God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavuë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho God-ro i'ue bojamui'i ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hō uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho ëhi jië'e aho God masimanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamö'ë'e. ¹⁵ Ëhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶ röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabiesi sinehu nimaruoho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷ Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

¹⁸ Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho

diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ēhuro ja röjahil'iramu ge'a'anuëjo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹ Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo ma-juhuonibijohoromo butubutumoroumajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie. ²⁰ Uehoro bogojië'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'l'i ma-God uehorovë'oho ého bëhi rumo'eje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene. ²¹ Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuoro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu ēhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje. ²² Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejë'ëro éhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiadeje. ²³ Ëhi jië'ëro God-are surire jö uövuadëhi iae ëhi jiadeje. Jöho jajivoromo uövuë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomadeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo. ²⁴ Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are iohhemu éma uehorovë'oho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje.

A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ëhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

²⁵ Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ëhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehil'oromo ëhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ëhuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'özade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

²⁶ Ëhi jië'ëro ave uhu jöho majëhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojië'oho nosi sinoho ëma imo javuo'ë'e. Ëhesi bëhoho no God uehorovo'i röhu huhu nimaje mu bogo vaejë'oho no ëma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jö maemu ato'iröhе jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are jö röjëhijarue muoho majëhi'ië'e. Nadi ae aho'obëhe God-are jö röjëhi'irarije muoho ëma baere. Rabëni hesi bëhoho jemë'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevëvo'i röhu hesi jö ae röjëhijarue aribövi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ë'e. ² No ae aho'obëhe mue aho'obëhe garaejarueje. Röhu ae rahu bogo bitaro garae'i jö maemu atë'oho

ëhi jië'e aribövioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jö'o taemë'oho ëhuro jabisi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³ Ëhesi bëhoho horse jö'oho uehorovore. Horse jö'ore ö'oho ruaharueje ëhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö ë va'iröhego. Horse jö'ore ruahë'ëro ëhu'ëro horse dajo haho'e aho'obëhe ri'öjego no naguajinö ë va'ajeje. Ëhi nosi jö'oho taemë'oho nosi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje. ⁴ O boat jöho uehorovore. Boat-oho börömeje. Buru börömëro hesi niögu ba'uorimarie namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat böröme jio'i buru böröme jio'i röhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e va'i nimë'iroho ë va'ajeje. ⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajëhi nosi bitaroho iae ëhi inömo bise'eje. Inömo bise'o jiajoho röhu damuehu boat börömo hunuovajëhi ëhi nosi bitarohuro mu börömo hesi jöho ëma jö huhe atarueje.

Röhu aveho uehorovore. Vëni hödu bise-harihohuro ëhuro je'o börömoho ravö barë'ë'e. ⁶ Bitarehu jö sisë ataruoho ëho vëni sisëho va'ëneje. Sisë bövie bise'e uehorovaruoho vae-jaruoho bitarëro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jië'ëro ëhuro nosi uhoho aho'obëhe sisérëromo rumorovobe va'ajeje. Jö sisë atë'iroho mue aho'obëhe ijumaje vënöhuro ravanovajeje. Ëhesi bëhoho Satan-are öri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obëhe ijumo'amajeje. ⁷ Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gö gö aruëre anumëre jijihoruomajoho röhu aëro ahego ëhi

ë'aruoho vuonugo'i ma-jabesi röhoremu raro-marueje. Ëhi ë'iröhoho aho no eni javuajeje. Ëhi ë'ë'e javue. ⁸ Röhu jö aruëre anumëre ataruoho ahorovoromo ëhi ë'aruoho vuonugo'i ahorirëremu ato'iröhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisë vörö'e sigobu jabesi bitaro va'ënëro jië'ëro ae gö ëhi jö sisë bojëmego sisérërovarueje. ⁹ Bitarohuro ëhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Röhu ë God mae uavarue bitarohuro ëhuro God va'ëne avoho'amade a jabesi örire jö sisë uëvarueje. ¹⁰ Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisëhu'o jovonö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e ëhi jië'oho sisëje. ¹¹ Jovo mahu'o sisëhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje. ¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ëhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojamuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ëhi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Ëaho simano mae gavë'e ae höjo. ¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi iohemü döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe

ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Ëhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje. ¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabisi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ëhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömora'e'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'lëro ëhu'lëro ë'arujeje. Ae göëro

göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo éhuro ë'arujeje. ² Éhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro é'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro éhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'oho éhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë éma ua gavarujeje éhuro baeromo jemesi sinehu nimirujohuni bu'ö'irarijëni. Éhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Éhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarufeje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarufeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho éhuro God bijönimarue höjo. Éhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho éhije. Röhu nani jemëro uvarufeje: Ého ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro éhi ë'iröhego. Éhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje:
 Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho

God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro
hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje
höjo.

⁷ Ëhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho
ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho
ju'ebiromo va'ë'e. ⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi
bëhire va'ë'oho huro jemesi bëhire rue'ë'e. Jemë
sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e
aribövie jëvaje dë vövöbajo'oho avohorovore.
⁹ Huë vavaene börömoho baere. Jemë ma-
ijo'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i
ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-
are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Ëhi
uvë'oho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

*Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö
sisë ato'iröhe jöhoje.*

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho
atore. Ö mueno'o jabesi jö sisë jövë'oho o döre
bamorovoromo uvë'oho: Ö mueno'oho sisë hö
uvë'oho è hesi bëhoho God-are jögoroho sisë'i
jövoromo döro bamorovoromo uvo'a'anue: A
jabesi sisë bogo ato'iröhe jögoru God-hu boja-
muadoho iae hesi höjo. God-are jögoroho iae hesi
hö uvë'ohuro ëhuro ja hesi jögoroho bogo ejaho'i
a'i hesi jögoroho iosiramiromo mevo ga'a'anue
ga'i God-hu bojamuade jöho diho mae jiego diho
sisë jiego. ¹² Jögoru bamade aho gemuje. Nosi
sisë mevahuaje aho gemuje. Ëaehu mare ba-
mavü'oho o sisë're bamavü'oho hu eni jie.
Ëhuni diehi'oromo uvanueje: Na böröme jevo'i

God bise'e höromo öhuni döro bamorovoromo jasi a hesi jö sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajë uvoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i ato'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu ave jöho majëhi'ię'e here. Jemë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejarëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejarëjo. Va'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejarëjo. ¹⁴ Ëhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Ëhuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ëhu'o dadivëvajeje. Ëhesi bëhoho jemë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e. ¹⁵ Ëhuni nadi uvo'ibejarije: Ëhi ë'ejarëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no biririvoromo raromoromo ëhi ëhi ë'ejarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶ A'i jemëro uvarujeje: Ëhi ëhi ë'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Ëhi jië'oho bogo maehuje.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'oho ëho mu sisë vaerumajeje.

5

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu inömo marohë'e mae jië'e ariböviohumë aveho here. Nierusuburu'e bambo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örire

rue'ië'e jiaje. ² Bövi bise'o börömo bëhi jëvajoho sagohoriromo muduhı'amo barë hesije. Giresasaéro jemesi niögoho tarivo'amo hesije. ³ Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jemë vënëro ravëvanovo'lë'e. Ave maja barë'ië'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve. ⁴ Aveho gahe. Jemesi mu aribövihuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Ëhi atarue jöho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵ Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovariijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje. ⁶ Mu sisë rumo'e aribövihoo jemëro sarerisarerëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahëvarueje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örike ëninami'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro.

Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijönö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje.⁸ Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ië'e jiaje.

⁹ Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ané höjo. Ëhilamu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmili'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰ Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho üeve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹ Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jöho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijönö Badahu mabëhe ajamijade jöho ëhu'o gavarujeje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmili'ë'e.

¹² Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo

börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ēhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Ehemu uvore. Ehemu uvë'oho ehuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³ Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninamii'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴ Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'øjego rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro. ¹⁵ God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ehuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶ Ehuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Ehil'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷ Ehesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no val'ëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje énoho barëjöro. Ëninamijamu éni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 éhi barëjadeje. ¹⁸ Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro énoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

**God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa